

Rättsfall från kammarrätterna

Periodiskt understöd till syster i utlandet

Besvär av S. angående inkomsttaxering. — TN vägrade S. avdrag med 10 000 kr för periodiskt understöd till en i Schweiz bosatt syster. TI avstyrkte bifall till S:s besvär hos PN och anförde att systemen med hänsyn till makens höga tjänsteställning i en internationell organisation i Schweiz knappast kunde ha varit i behov av periodiskt understöd. Dessutom syntes systemen ha en betydande förmögenhet.

PN ogillade S:s talan och fann icke visat eller att S. gjort sannolikt att av bank kvartalsvis överförda 2 500 kr eller tillhoppa 10 000 kr från S:s konto till systemens konto i banken utgjorde avdragsgillt periodiskt understöd.

KR fann däremot ej visat annat än att ifrågavarande periodiska understöd var avdragsgillt. (KR i Sthlm 19.2.1972.)

Anm.: Se RÅ 1969:255 och 603.

Underhåll till kvinna vid barnsbörd — periodiskt understöd?

Besvär av P. angående inkomsttaxering år 1969. — P. yrkade avdrag som för periodiskt understöd för 1 200 kr som han utgett till en kvinna i anledning av barnsbörd. Barnet hade fötts den 28.11.1968. Av beloppet avsåg 900 kr bidrag för tiden 5.8—1.12.1968 och 300 kr förlossningsersättning. — TN medgav avdraget.

PN vägrade emellertid avdraget på yrkande av TI. Nämnden ansåg att bidragsbeloppen avsett underhåll till minderårigt barn fött efter 1.1 året näst före taxeringsåret.

KR yttrade: De av P. utgivna understöden å tillhoppa 1 200 kr, som uppenbarligen avsett barnets moder, finner KR vara att hänföra till underhållsbidrag enligt 7 kap. 10 § 1:a st föräldrabalken. Ändå att bidraget såvitt framgår av handlingarna haft relativt begränsad varaktighet, är de likväl till sin karaktär sådana att de är att hänföra till periodiska understöd i skattelagarnas mening. P. är därför jämlikt 46 § 2 mom. första stycket under 1) KL berättigad till avdrag för beloppet 1 200 kr (KR i Sthlm 10.5.1972.)

Anm.: Se Welin, Föräldrabalken 2:a uppl. s 163—164 och Geijer, Rosenqvist, Sterner, Skattehandbok (GRS) 7:e uppl. s 95. Se vidare RÅ 1952:871, 1959:279, 1967:1852 och 1969:2088.

Värdeminskning av byggnader efter överföring från moderbolag till dotterbolag

Besvär av Fastighetsaktiebolaget I. angående inkomsttaxering. Viss avdelning hos aktiebolaget har överförts till ett nybildat dotterbolag, därvid till avdelningen hörande tillgångar och skulder överlätits till bokförda värden. Värdeminskningsskatt avdrag på byggnader som övertagits från moderbolaget har beräknats på grundval av de värden som vid överlåtelsen kvarstod i beskattningshänseende oavskrivna hos moder-

bolaget. Till dessa värden har vid fastställandet av det för klagandebolaget vid taxeringen gällande avskrivningsunderlaget för byggnader lagts värdet av nyanskaffningar under beskattningsåret. (KR i Sthlm 23.3.1972.)

Investeringsavdrag för personbil i rörelse som använts även privat

Besvär av P. angående taxering år 1969. — P. drev rörelse med räkenskapsår juli 1967—juni 1968. För rörelsen köpte han en ny personbil för 18 000 kr, leveransdag 28.6.1968, och begärde investeringsavdrag med 10 % = 1 800 kr vid taxering till statlig inkomstskatt. Räkenskapsårets bilkostnader angavs på rörelsebilagans sista sida till 7 729 kr, varav 4 229 kr belöpte på rörelsen. Skillnadsbeloppet 3 500 kr deklarerades som privatförmån. — TN proportionerade avdraget och medgav endast 810 kr (felräknat, borde varit 55 % = 990 kr). PN: ej ändring.

KR medgav fullt avdrag och yttrade: Vid beräkning av nettointäkt av rörelse har P. fördelat bilkostnaderna med 55 % på rörelsen och 45 % på privat användning. Denna fördelning har lämnats utan erinran av beskattingsnämnderna. I enlighet härmed får personbilen anses huvudsakligen anskaffad för rörelsen. Vid sådant förhållande är P. berättigad till särskilt investeringsavdrag med fullt belopp. (KR i Gbg 23.5.1972.)

Anm.: Se prop. 1971:11 s 7.

Kostnad för mat åt ledarhund för blind

Besvär av kuratorn H. angående inkomsttaxering — TN medgav H., som var blind och använde ledarhund som hjälp vid förflyttning till och från sin arbetsplats, avdrag med 300 kr för kostnad för mat till hunden. — Hos PN yrkade TI att avdraget skulle vägras.

PN vägrade avdraget: Med hänsyn till H:s skattefria invaliditetsersättning om 3 530 kr föreligger inte anledning att medge honom avdrag för ledarhund. — KR: ej ändring. (KR i Sthlm 1.3.1972.)

Anm.: Se prop. 1962:90 s 300 och 354—56, Hamdahl, Danielsson, Lidbom: Kommentar till lagen om allmän försäkring s 132 samt De blindas förening: Ledarhundar för synskadade (2/1971). Genom ett annat utslag av KR i Sthlm 27.4 1972 medgavs blind skattskyldig avdrag för kostnaderna för hållande av ledarhund vid förflyttningar mellan hemmet och arbetsplatsen samt mellan olika skolenheter (den skattskyldige var studierektor). Taxibil hade annars måst anlitas. Den skattskyldige hade tidigare fått avdrag för taxiresor. Avdrag medgavs oavsett att invaliditetsförmån utgick enligt 9 kap. 2 § allmänna försäkringslagen. Se även Geijer m fl. Skattehandbok 7:e uppl sid 74 och 90.

Ökade levnadskostnader

Besvär av plåtslagaren H. angående inkomsttaxering år 1970. — H. var gift och hade familjebostad i Uddevalla. Han var under tiden 9.6—31.12.1969 anställd hos ett bolag i Uddevalla, och hade sitt arbete förlagt cirka två månader till Trollhät-

tan och återstående tid till Göteborg. — I självdeklaration 1970 upptog H. vid beräkning av inkomst av tjänst traktamentsersättning med 8.256 kr avseende långtidsförrättning (172 dagar à 48 kr). Han yrkade avdrag dels för ökade levnadskostnader med belopp motsvarande vad han uppburit i ersättning och dels med 615 kr för kostnader för 15 resor från Göteborg till hemmet i Uddevalla. — TN medgav avdrag för ökade levnadskostnader i Trollhättan med 1 200 kr (60 dygn à 20 kr) och i Göteborg med 3 864 kr (10 dygn à 60 kr och 102 dygn à 32 kr) eller med tillhoppa 5 064 kr, men vägrade avdrag för hemresorna.

TI tillstyrkte hos PN avdrag med 5 250 kr och yttrade: Med hänsyn till i besvären lämnade upplysningar kan H. anses ha tagit anställning utanför hemorten först 1 oktober 1969. Den traktamentsersättning han därefter uppburit under året, synes inte avse resor i tjänsten utan ersättning för utfört arbete. För tiden i Trollhättan synes H. berättigad till avdrag med kostnad för resor mellan bostaden i Uddevalla och arbetsplatsen med av TN medgivna 1 200 kr. För tiden i Göteborg synes avdrag kunna medges med 1 440 kr för september månad, motsvarande erhållen traktamentsersättning, samt för resten av tiden med 1 260 kr för dubbelhyra och med 1 350 kr för fördyrat kosthåll, motsvarande 75 kr per dag under 90 dagar. Kostnad för veckoslutsresor till familjen torde motsvara vad som inbesparats för kosthållet. — PN biföll H:s talan i enlighet med TI:s tillstyrkan.

KR, där H. fullföljde sin talan yttrade: Av vad som förevarit i målet får anses framgå att H:s bostadsort Uddevalla var hans vanliga verksamhetsort under den tid, då han var anställd hos bolaget. H. är därför berättigad till avdrag för den ökning i sina levnadskostnader, som han fått vidkännas till följd av vistelserna utanför den vanliga verksamhetsorten. Den traktamentsersättning H. uppburit har inte visats vara annat än ersättning för långtidsförrättning avseende 172 övernattningar. Ersättningen har icke överstigit av riksskattenämnden för sådana förrättningar fastställda normalbelopp. Ökningen i H:s levnadskostnader får anses ha uppgått till belopp motsvarande traktamentsersättningen och H. är därför berättigad till yrkat avdrag för ökade levnadskostnader, 8 256 kr. Vidare bör det beaktas att de ökade levnadskostnader, som traktamentsersättningen avsett att täcka, minskats genom hembesöken. Denna minskning av levnadskostnaderna får anses ha täckt kostnaderna för hemresor. H:s talan i denna del lämnas därför utan bifall. (KR i Gbg 6.3.1972.)

Anm.: Se RN 1967 nr 2:1 och 1968 nr 7:1.

Kostnad för reparation av tandställning (musiker)

Besvär av musikern F. angående inkomsttaxering år 1969. — F. hade i sin deklaration yrkat avdrag för nedsatt skatteförmåga med 1 850 kr motsvarande kostnaden enligt tandläkarräkning för reparation av en tandställning, som enligt F. varit nödvändig för att han skulle kunna fortsätta sin musikutövning som blåsare. — TN medgav avdrag för nedsatt skatteförmåga med 900 kr. — PN ogillade F:s yrkande om avdrag med högre belopp.

Hos KR anförde F. att det för hans yrke som klarinettist och saxofonist var nöd-

vändigt att tandställningen är absolut fast. Den kostnad som tandläkarebesöken medfört var därför nödvändig för hans fortsatta musikutövning. För ”vanliga tandlagningar” hade avdrag ej yrkats.

KR yttrade: Handlingarna i målet ger stöd för antagande att det för H. i hans yrke som klarinettist och saxofonist varit nödvändigt med ifrågavarande behandling. F. är därför vid beräkning av inkomst av tjänst berättigad till avdrag för utgiften därför i den mån den överstiger vad som är att hänföra till normal kostnad som F. eljest måst vidkännas på grund av sin tandsjukdom. Denna merkostnad må skäligen skattas till 1 400 kr. F. bör i enlighet härmed erhålla avdrag för merkostnaden med 1 400 kr i stället för det med 900 kr medgivna avdraget för nedsatt skatteförmåga. (KR i Gbg 16.3.1972.)

Anm.: Se RÅ 1961 ref 53 (musiker erhöll avdrag för guldbrygga), 1971 ref 18 (skådespelare vägrade avdrag för guldbrygga efter tandlossning) samt nästa fall.

Tandvårdskostnad

Besvär av överstelöjtnanten J. angående inkomsttaxering år 1969. — J. yrkade avdrag för kostnad för tandläkarbehandling, erforderlig för erhållande av flygtillägg om 1 357 kr i månaden, med 7 355 kr. — TN vägrade avdraget.

Hos PN yrkade J. att få avdraget och åberopade intyg från flottilläkaren varav framgick att J. beordrats till regelbundna kontroller av tandstatus och att eventuellt konstaterade defekter måste repareras för att J. skulle tillåtas få fortsatt flygtjänstgöring. — PN fann J:s talan författningenslignande inte kunna bifallas.

KR lämnade J:s besvär utan bifall och förklarade att kostnaden för tandbehandlingen fick anses hänförlig till levnadskostnad för vilken jämlikt 20 § KL avdrag icke kunde ske. (KR i Gbg 10.4.1972.)

Ökade levnadskostnader med högre belopp än traktamente vid landskanslistkurs

Besvär av TI angående landskanslisten E:s inkomsttaxering år 1969. — E., som var ogift och bosatt i Lysvik, genomgick under 100 dagar 1968 landskanslistkurs i Umeå. Han uppbar därvid full lön jämte traktamente med 11 kr och senare 12 kr 50 öre per dygn. — I självdeklarationen yrkade E., som icke uppgav traktamentet som intäkt, att vid beräkning av inkomst av tjänst få avdrag för ökade matkostnader i Umeå efter 12 kr per dag med 1 200 kr. TN taxerade E. enligt deklarationen.

Hos PN yrkade TI att avdraget för ökade matkostnader skulle vägras, eftersom traktamentet fick anses avsett att täcka all fördyring under kurstiden. TI anförde: Jämlikt kungl brev 9.6.1967, intaget under titeln VI B 6 i Statsliggaren för budgetåret 1968/69 utgick till kursdeltagare, som ej var familjeförsörjare, traktamentsersättning med belopp, som anges i kol. 5 traktamentsklass C i den tabell, som finnes intagen i 7 § 1 mom. tillägsbestämmelserna till allmänna resereglementet. Denna ersättning utgick med 11 kr fram till 1.4.1968 och därefter med 12 kr 50 öre.

PN avslög yrkandet och yttrade: PN finner att uppuren ersättning i förevarande hänseende endast är avsedd att täcka E:s kostnad för bostadshyra utom hem-

orten och icke övriga fördyrade levnadskostnader. PN finner vidare att E. gjort sannolikt att fördyring uppkommit vid vistelsen utom hemorten och att denna kostnad, utöver dubbelhyran, kan beräknas till skäliga ansedda 12 kr per dag. — KR: ej ändring. (KR i Sthlm 3.5.1972.)

Anm.: Se även RÅ 1969:1111.

Förlustjämnning för fåmansbolag

Besvär av Aktiebolaget C. angående inkomsttaxering år 1969. — Bolaget yrkade avdrag för förlust hänförlig till räkenskapsåret 1.10.1964—30.9.1965. — PN vägrade avdrag.

KR: ej ändring. Av handlingarna framgår att aktierna i bolaget den 30.9.1964 ägdes av tre delägare samt att en av dem den 29.12.1964 överlätit sina aktier, vilka motsvarade 10 % av aktiekapitalet, till de båda andra, varvid huvudaktieägarens andel ökades med 11 %. Med hänsyn till att inte samtliga eller så gott som samtliga aktier i bolaget vid förlustårets ingång och vid utgången av beskattningsåret ägdes av samma personer föreligger jämlikt 8 § förordningen om förlustjämnning hinder mot rätt till förlustjämningsavdrag. (KR i Gbg 19.5.1972.)

Anm.: Se prop 1960:30 s 103 och GRS:s 943 samt RR 1966:1364—1365.

Ensamstående med hemmavarande barn

Besvär av ingenjören B. angående inkomsttaxering. — B. vann hemskillnad från sin hustru den 20.2.1967. Deras son Ulf, född 1956, vistades under tiden augusti 1966—juli 1967 hos B. och under återstoden av året hos sin mor i Kungsbacka, där Ulf gick i skola. Vid månadskiftet oktober—november 1967 hade B. sonen hos sig en vecka för att ”få den juridiska rätten till avdrag”. — TN taxerade B. för taxeringsåret 1968 som ensamstående skattskyldig med hemmavarande barn. — PN fann på talan av TI att Ulf inte kunde anses som hemmavarande hos B.

KR yttrade: Med hänsyn till att Ulf bott hos sin mor i Kungsbacka och gått i skola där under höstterminen 1967 kan sonen, oavsett att han varit på besök hos B. den 1 november 1967, ej anses ha varit hemmavarande hos denne sistnämnda dag. (KR i Gbg 24.2.1972.)

Anm.: Se Skattenytt 1970 s 289 (Hellsten).

Enmansdödsbo — skattskyldighet

Besvär av kontoristen P. angående taxering år 1970. — P. var ensam delägare i dödsboet efter sin mor, som dog 2.11.1968. Bouppteckningen, förrättad i dec. 1968 och inregistrerad i jan. 1969, utvisade såsom tillgångar 61 346 kr i huvudsak i form av sparbanksmedel samt såsom skulder två månaders hyra, kvarstående skatt, begravningskostnader och bouppteckningskostnader m m om sammanlagt 3 514 kr. — TN taxerade P. och dödsboet var för sig.

Hos PN yrkade TI att P. skulle beskattas för dödsboets inkomster och förmögen-

het, eftersom hon var ensam dödsbodelägare och dödsboet fick anses upplöst i och med att dödsboutredningen avslutats. — PN biföll TI:s talan.

KR lämnade P:s besvär häröver utan bifall och yttrade: Dödsboets beskaffenhet enligt vad bouppteckningen utvisar och omständigheterna i övrigt ger ej anledning till annat antagande än att förvaltningen av dödsboet varit avslutad när bouppteckningen registrerades. Handlingarna i målet föranleder ej heller till annat antagande än att ränteinkomsterna varit tillgängliga för lyftning av P. Vid nämnda förhållanden får P. anses ha varit ägare av dödsboets tillgångar vid utgången av 1969. P. skall därför beskattas för dödsboets inkomster och förmögenhet. (KR i Gbg 22.3.1972.)

Anm.: Se bl a Svensk Skattetidning 1954 s 7 (K. G. A. Sandström) samt RÅ 1960 ref 27.

Utlandsstationerad SAS-flygare — USA-avtalet

Besvär av flygkapten Å. angående inkomsttaxering år 1968. — Å. var under år 1967 anställd hos SAS. Under tiden 19.9—31.12 var han stationerad på företagets station i Alaska. — I deklARATIONEN uppgav Å. såsom intäkter från SAS endast vad han uppburit under tiden 1.1—18.9. — PN beskattade Å. på yrkande av TI även för de intäkter som Å. uppburit under sin tjänstgöring i Alaska.

KR fann att Å. var skattskyldig i Sverige för all inkomst han förvärvat under stationeringen i Alaska samt att mellan Sverige och USA gällande dubbelbeskattningsavtal inte kunde anses innehålla föreskrift som inskränkte nämnda skattskyldighet. (KR i Gbg 14.4.1972.)

En ledamot av KR var skiljaktig och fann att SAS, varifrån Å. uppburit lön, icke var någon "juridisk person i Sverige" (corporation or other entity of Sweden) eller "företag i Sverige" såsom detta uttryck definieras i dubbelbeskattningsavtalets protokoll punkt 1 (e) utan ett inter-nordiskt företag. Vid detta förhållande var inte villkoret i artikel XI (b) nämnda avtal uppfyllt. USA hade sålunda inte eftergivit sin beskattningsrätt till ifrågavarande ersättning varför huvud-regeln i artikel XI (a) var tillämplig och beskattningsrätten alltså inte tillkom Sverige i vidare mån än vad som framgick av avtalets artikel XIV (b) (1).